

Toolbox-meeting

Werken met vorkheftrucks

Inleiding

In toenemende mate worden voor horizontaal en verticaal transport op bouwwerken vorkheftrucks ingezet. Ze zijn praktisch in het gebruik, maar kennen behoorlijke veiligheidsrisico's. Om deze risico's te verkleinen moeten bestuurders vertrouwd zijn met de bedieningsvoorschriften en na instructie de benodigde vaardigheden bezitten. Ook moeten zij in het bezit zijn van een vorkheftruckcertificaat. Bestuurders moeten tenminste 16 jaar oud zijn en tot hun 18^e jaar werken onder adequaat deskundig toezicht.

Risico's

De gevaren bij het gebruik van vorkheftrucks zijn divers. Ongevallen zijn talrijk, vooral als gevolg van:

- Aangereden of overreden worden;
- Getroffen worden door een vallende lading;
- Ledematen of personen die bekneld worden;
- Van de truck, de lepels of het laadperron vallen;
- Botsen met de vorkheftruck of tegen objecten aanrijden;
- Een kantelende vorkheftruck;
- Storingen en technische mankementen door slecht onderhoud;
- Een falende handrembediening;
- Op de heftruck springen of er vanaf springen;
- Letsel bij het monteren van lepels of andere hulp- en voorzetmiddelen.

Normen en richtlijnen

Nieuwe gemotoriseerde transportwerktuigen moeten voldoen aan de eisen in het Besluit Machines en het Arbobesluit.

Vorkheftrucks moeten zijn voorzien van:

- Een CE-markering en een verklaring van overeenstemming (alleen voor trucks die vanaf 1 januari 1996 in de handel zijn gebracht);
- Een cabine of veiligheidskooi om na eventueel kantelen van de truck de bestuurder te beschermen tegen knelgevaar en als bescherming tegen vallende voorwerpen;
- Een lastrek (indien hoger dan 2,50 meter wordt geheven) om te voorkomen dat delen van de last, bij achteroverhellen van de mast, kunnen vallen;
- Een aanduiding van de toelaatbare werklust voor drie verschillende afstanden, omdat het zwaartepunt zich buiten de wielen kan bevinden;
- Een eindaanslag aan de draagconstructie van de vorken om afschuiven van de vorken te voorkomen;
- Een mechanisch bediende stroomonderbreker op een elektrische truck; deze treedt automatisch in werking als de bestuurder het voertuig verlaat;
- Een veiligheidsgordel op de zitplaats(en);

- De fabrieksnaam (of merk), type (of modelnummer), bouwjaar en de werklust in kg;
- Een voorziening waarmee signalen kunnen worden gegeven;

Voor onderhoud en keuringen gelden de volgende richtlijnen:

- Regelmatig onderhoud en inspectie, vast te leggen in een logboek;
- Periodieke keuring door een deskundige, zo vaak als het gebruik nodig maakt, maar minstens een maal per jaar.

Maatregelen

Bij gebruik gelden de volgende voorschriften:

- Na gebruik van de truck de contactsleutels verwijderen, zodat onbevoegden de truck niet in werking kunnen stellen;
- Het laden van accu's (roken en open vuur verboden) dient plaats te vinden in een aparte en goed geventileerde ruimte;
- Bestuurders moeten kunnen bepalen wat de heftruck mag heffen. Men dient hierbij rekening te houden met de zwaartepuntafstand; als voorover moet worden gekanteld, dan ligt het zwaartepunt verder en wordt het lastmoment groter. Ook hiermee moet men rekening houden;
- Men mag geen personen op de vorken transporteren, tenzij met behulp van een specifieke werkbak; meerijden op de truck is slechts toegestaan op speciaal daartoe ingerichte veilige zitplaatsen (met veiligheidsgordel);
- Altijd met laag geheven last of vorken rijden; achteruitrijden als de last het zicht belemmert; nooit keren op een helling;
- Op de openbare weg valt men onder de regels van de wegenverkeerswet en het Voertuigreglement; een rijbewijs is echter niet verplicht;
- Gebruik van heftrucks met verbrandingsmotoren in gesloten ruimten tot een minimum beperken, of zorgen voor voldoende ventilatie;

Transportroutes zijn:

- Voldoende breed en vrij van obstakels;
- Voldoende draagkrachtig;
- Horizontaal, effen en vlak;
- Voorzien van een stroef en slijtvast oppervlak;
- Zonodig voorzien van uitwijkplaatsen voor voetgangers;
- Overzichtelijk ter plaatse van deuren en doorgangen.